

Cena numeru 20 gr.

Redakcja i Administracja:
Kraków
ul. Dunajewskiego 5
Telefon Redakcji 398
Telefon Administracji 310
Adres dla telegramów:
NAPRZÓD KRAKÓW

NAPRZÓD

ORGAN POLSKIEJ PARTII SOCJALISTYCZNEJ

Miesięcznik zł. 4-50

Tygodniowo w Krakowie 1 złoty

Zagranicą
miesięcznie 8 złotychWykoleńki oddzielnie rano
z wydaniem porannym
i dni powszechnych

Konto PKO Kraków 400.670.

DR. HERMAN DIAMAND

Demokracja czy biurokracja?

Słyszysz się teraz powszechnie zdanie: demokracja i parlamentaryzm zawiady, trzeba szukać nowych form współżycia ludzkiego. Ci a-tolli, którzy hasła te głoszą, wracają do dawnych przeżytych form rządów absolutystycznych. Szczególnie w państwach świeżo wyzwolonych narodów szerzy się przeciw demokracji nieufność i niezadowolnienie, tłumacząc wszystkie niedomagania gospodarce i społeczne nową demokratyczną formą rządów. Nie jest to obawa nowy. Już w biblji czytamy, że gdy Mojżesz wyprowadził żydów ze strasznie niewoli egipskiej, w niewolnictwie zrojeni z nim żydzi zbiegli i żądali powrotu do pełnych garstków egipskich. I do wolności trzeba się przyzwyczaić i przystosować, żąda ona ofiar i stwarza niewygody.

Demokracja nakłada na obywateli ciągłą odpowiedzialność za rządy, zmusza ich do stalego zajmowania się swymi sprawami, zastanawiania się nad nimi, a co najtrudniejsze, do decyzyj nad swoim losem. Trudno społeczeństwu do tych zadań nie przystosowanemu sprostać tak ciężkim obowiązkom. Trudno człowiekowi przyzwyczajonemu do opiekuńczo i kuratorsko samemu decydować o swoim losie, a jednak człowiek o poczuciu godności osobistej, człowiek stojący na pewnej wyżynie kulturalnej, odrzuca opiekę i kuratelę i wprawia się do obchodzenia się bez nich. Żyć bez nadzoru trzeba umieć, a nauczyć się można tego jedynie, będąc pozostawionym samemu sobie.

Ani demokracja, ani parlamentaryzm nie przeżyły się, przeciwnie nie doszły jeszcze do rozwoju. Społeczeństwo świeżo wyzwolone nie, nieodroziła jeszcze do rządzenia same sobą, nauczyć może samo życie, doświadczanie w niem nabyte — mimo trudności przejściowe — Innej drogi niema.

Człowiek nowoczesny nie potrafi żyć pod rządami autokratycznymi, nie wrócił do niewoli dobrowolnie, mimo, że w drodze do dojrzałości czasowo ulegnie niezadowoleniom wobec niedomagań chwili i zateśnił do pełnych garstków niewoli egipskiej.

Próbie powrotu do rządów autokratycznych przeżywa cały szereg państw europejskich: — Włochy, Węgry, Hiszpania, a ostatnio Grecja. W państwach tych drogi absolutyzmu torował ślepy radykalizm, który nie rozumiał, że społecznych warunków własnego narodu, próbował naśladować ustrój bolszewickiej Rosji. Wtedy to powstało pragnienie oddania się rządowi „silnego” człowieka, który potrafi gwałtownie doprowadzić do uporządkowania, dla Europy zyka znośnych warunków społecznych.

Silny człowiek musi włożyć swoją bezwzględność społeczeństwu narzucić, musi dawać żywe siły w narodzie żyjące, musi zgłębować wszystko, co innego niż on jest zdania, co dążeń społeczeństwa z jego usilowaniami; toruje sobie drogę po trupach i zniszczeniu, tłumy ród kulturalny w narodzie, polegający na swobodnym rozwoju myśli, na swobodzie jednostki.

Dziela takiego jednostka sama, nawet najsil-

niejsza, nie dokona, otacza się wykonawcami swej woli, tworzy wszechwładną biurokrację, a nie mogąc ogromną ilością swych narzędzi kierować i ich kontrolować, wytrawia męskończone szeregi drobnych, dokuczliwych, gnębnych samowładców.

Taki musi być ustrój absolutystyczny. Rządy jednego człowieka, rządy silnej ręki, — a narzędzia ostatecznie zapawiają nad tym, który je do władzy powołał. Carem rozdzielił cynownicy, Rosją bolszewicką rządził komisarze i jak się tam biurokracja nowoczesnej Rosji nazywa, Włochami trzęsa komitety fałszystowskie, Grecję dławia generałowie, dorwawszy się do władzy, a lud w tych państwach cierpi i milczy złośliwie, czekając chwili załamania się energii gwałcicieli.

Pozornie narody znoszą spokojnie rządy „silnych ludzi”. Ale, co się dzieje pod przykrywką prasy zgłębionej, co zamilczają usta skneblowane, to mówią zbladłe od trawących niepokojów twarze dyktatorów, o tem świadczą ich ciagle usilowania odwrócenia uwagi społeczeństwa od siebie. Tyrani hiszpańscy dla Hiszpanom upust krwi w Marokko, bolszewicy z dźwięczną ciałą szabelką, niepokoją sąsiadów, w niebezpieczeństwa ludność Rosji mniej myślała o sobie i o swych dyktatorach, Mussolini udaje Nerona, wygłasza szalone mowy imperialistyczne, urządził parady, jak za czasów rzymskich, by Włosi odwrócili oczy od swej niewoli, od swej hanby. Włochy ciche jak cmentarz, a ci Włosi, którym udaje się wywnąć za granicę, za kraty fałszystowskiego więzienia, pokrywające całe państwo, drą szaty i wzruszają serce szlachetnych opowiadaniemi o sromie i niesięczeniu włoskiego narodu.

W wolnej Europie rozbrzmiewają skargi z powodu kryzysu gospodarczego, nędzy szerzącej się, a we Włoszech, a w Rosji cicho. Czy dlatego, jakoby tam lepiej było? Przeciwnie.

Niedawno ukazały się urzędowe ogłoszenia, które wykazują, że skoro angielski robotnik zarabiał 100 złotych, wedle siły kupna, to robotnik niemiecki zarabiał 75 złotych, polski 51 złotych, a włoski 48 złotych. A zatem niemiecki w stosunku do małorobocizowej waluty włoskiej, ale w stosunku do jej siły kupna w kraju rolnictwo włoski zarabiał mniej, niż nędznie płatny robotnik polski.

W Polsce, wobec braku zrozumienia dla łączności istnienia Polski z jej ustrojem demokratycznym, nie trudno było wywołać niechęć do reprezentacji parlamentarnej, a to tem bardziej, że nad trudem położenie gospodarcze Europy najślisnie odbiło się i odbić musiało na Rzeczypospolitej i że dalszy rozwój jest nierozłącznie związany z rozwojem europejskim.

Konstytucja polska, na której opiera się, istnienie parlamentu polskiego, powstała w walce pomiędzy reakcją i lewicą, a byłaby znacznie mniej demokratyczna, aniżeli jest, gdyby nie były trwały jeszcze nastroje rewolucyjne. Reakcja obawiała się głównie prezydentury Piłsudskiego i owych rewolucyjnych nastrojów,

które mogły znaleźć wyraz w dalszych wyborach i dlatego przystosowała postanowienia konstytucji do swoich obaw. Ograniczenie więc uprawnień prezydenta i uniemożliwienie rozwiązanie Sejmu. W ustrój parlamentarny, Sejm nie może być nierozwiązalny, po pierwsze ze względu na zmiany w opinii społeczeństwa, której wyrazem musi być Sejm, a następnie, ponieważ rozwiązanie Sejmu jest jedynie wyjściem na wypadek większych różnic zdań pomiędzy rządem a parlamentem. Wtedy przy nowych wyborach społeczeństwo decyduje, jak nadal rządy mają być prowadzone. Sejm nierozwiązalny, nie mogąc usunąć sprzeczności między sobą a rządem, lub też „nie” nomenonem stanowiskiem społeczeństwa, staje się przeszkodą w życiu publicznym i ściera na siebie bez pożytku dla kogokolwiek niechęć opinii publicznej. To to zdaje się chłodzić reakcję, dla której Sejm, jakkolwiek on jest, jest czerwona płachta. Reakcja potrzebuje zamętu, ażeby dojść do władzy, a jawne działanie Sejmu jest dla niej nieprzezwyciężoną przeszkodą.

Rozszerzyła się w społeczeństwie opinia, jakoby Sejm, żądny władzy, uzurpował prawa rządu i usiłował stać się młast rządu, władzą wykonawczą. Fakta przemawiają przeciw tej opinii.

Sejm nietykły, nie że zagarnął władzy wykonawczej, lecz przeciwnie pozbawiał się dobrowoli prawa kontroli i władzy ustawodawczej, nie zawsze w zgodzie z konstytucją, a przez rządu. Jeżeli Sejmowi można uczynić zarzut, to polegać on winien jedynie na tem, że Sejm często bardzo unikał decyzji i odpowiedzialności jemu przypadającej i odstępował ją rządom.

Czasy powojenne odznaczają się upadkiem poczucia honoru, zanikiem uczciwości, chęcią używania i zdobywania fortuny. Atmosfera ta korumpuje w życiu publicznym tych, którzy zawiadują gromem publicznym i dźwierz z ramienia państwa władzę. Stąd bezbrzeżna demoralizacja biurokracji cywilnej i wojskowej. Złodziejstwo, przekupstwo, należy zwalczać z całą bezwzględnością, zwracając się atoli przeciw demokratycznym formom rządu, oddaje się złodziejkom przysługę. Wszak rządy absolutystyczne dają największą łatwość okradania skarbu! W Rosji carskiej tak samo i w dyktatorskiej, kradną stokrót więcej niż w krajach parlamentarnie rządzących. Bez kwestii, że wśród wybrańców narodu znajdują się osobniki, którzy sobie przypisują znaczne zyski kosztem państwa, ale należy brać pod uwagę, że zarządy podnoszone tyczą się prawie wyłącznie członków stronnictw antydemokratycznych, dążących do ograniczenia znaczenia Sejmu i jego wpływów. Im mniej rządy są jawne tem lepiej dla tych, którzy swego wpływu nadużywają dla celów osobistych.

Rozprawia się dużo o potrzebie zmiany ordynacji wyborczej. Czy o ile takie zmiany nastąpią, będą one skierowane ku ułatwieniu wyboru posłów stronnictw niepoidejrzanych o przywłaszczanie sobie grosza publicznego? Nie ulega chyba kwestii, że każda zmiana, działając przeprowadzona, będzie wodą na młyn reakcji.

Teoretycznie być może, że doskonała jakaś zresztą nigdzie nieistniejąca biurokracja mogłaby tworzyć ustawy wzorowe, tak pod względem treści, jak i techniki. Przedłożenia jedna rządowe w Polsce odznaczały się nieprzeciętną nieudolnością, często stroniactwem i zawsze prawie przedłożenia takie wychodziły z komisji sejmowych znacznie poprawione, chociaż i wtedy może do doskonałości pretensji mieć nie mogły. Za mało mamy wprawę ustawodawczą.

Ani społeczeństwo, a zatem i ani Sejm nie są zbiorowiskiem ludzi jednolitych interesów, jednolitych dążeń i poglądów, przeciwnie, w społeczeństwie wiec stała walka, mniejsza o nazwę, klas czy warstw, i w Sejmie musi się ona uwidatnić. Chodził jedynie o pewien umiar, którego brak wywołuje sprzeczność między ochwałami większości a opinią społeczeństwa.

Jest to jeden z momentów, które w normalnych warunkach powodują rozwiązanie Sejmu, a gdy to jest niemożliwe, wywołują czynny sprzeciw steryorowanych przez większość.

Stronnicza sejmowe mają przedwzrostkiem obowiązek obrony interesów klas i warstw, których są wyrazem, sprzecznym z interesami innych warstw, ale zgodnym z interesem państwa. Używają zatem należyście swego wpływu, by interes ich mocodawców znalazły w państwie słuszne was uwzględnienie i słusznie czynią poparcie rządu zależnym od uwzględnienia potrzeb przez nich reprezentowanych części społeczeństwa.

I tak PPS czyniła słuszne poparcie, czy niewłaściwie rządu zależnym od utrzymania ustawodawstwa społecznego, zwalczając namiętnie przez stronnictwa kapitalistyczne. Parlament bez walki, bez stronnictw byłby ciałem martwym, zbędnym i niepożytecznym, byłby odumarałym członkiem silnym życiem żyjącego społeczeństwa.

Parlament z natury rzeczy ma pewną władzę nad rządem i na tem polega wartość parlamentu. Społeczeństwo względnie jego przedstawiciele muszą, jeżeli władza niema być celem w sobie ale narzędziem społecznym, mieć możność przeciwdziałania się rządowi. W życiu parlamentarnym sposobność ku temu stanowi przedwzrostkiem uchwale budżetu. W tej zależności od Sejmu rząd być musi, jeżeli parlamentarny niema zostać maskowanym absolutyzmem.

Wielką wagę ma dla narodu prawo i obowiązek kontroli dane Sejmowi w interesie państwowości. Jest to prawo kontroli nad biurokracją, skłonną do samowoli, uważając siebie za właściwy rząd, właściwą władzę nad społeczeństwem. Rząd a biurokracją to dwa czynnik często ze sobą sprzeczne, ze sobą spory wiodące i nieraz byłymi świadkami w komisjach sejmowych, jak biurokracja krytym sztychem starała się pozyskać Sejm przeciwko rządowi.

Biurokracja to zwarty stan mocy skutecznie przeciwdziałający się woli rządu, oparty o swą solidarność stanowią. Często bardzo za rządzenia rządu załamwały się o upór biurokracji, nie dającej się zniewolić do wykonania woli ministrów. Wypadków takich było tyle, że napewno każdy interesujący się życiem państwowym zna ich kilku.

Obywatele państwa są z natury rzeczy w gorszym położeniu wobec biurokracji, aniżeli władze. Jedyną instancją, która trzyma poniekąd biurokrację w karbach i usuwa jaskrawe akta samowoli, to Sejm i jego prawo kontroli. Sejm jest podpora rządu w dążności do poskromienia biurokracji, publikując z wszędzie widzialnego miejsca nadszyk i zmuszając rząd do badania wątku biurokratycznego. Interpelacje sejmowe wnoszone często bez bezpośredniego skutku, były postrachem biurokratycznych gwałcicieli praw i jeżeli mimo to nad-

użyły były, to odczyty się dopiero działa, gdyby nad każdym gwałtem nie wisiała groźba interpelacji.

Z czynników państwowych ani rząd, ani parlament nie posiadają takiej bezpośredniej i nie dającej się okiełzać władzy jak biurokracja. Obywatele, którzy użyli szalowi antyparlamentarnemu, winni sobie uprzytomnić, jakby Polska wyglądała pod wpływem rządów biurokratycznych nie podlegających kontroli sejmowej. Niechże do dalszego Sejmu nie może społeczeństwo zasłonić niebezpieczeństwa leżącego w rządach bezparlamentarnych. Bez parlamentu z pełnią praw przysługujących mu z tego zadań i jego istoty, bez parlamentu wyposażonego w prawo stanowienia ustaw, kont-

troll administracji i uchwalań budżetu Polska istnieje nie może.

Parlament mieć musi wpływ na administrację, ale oddzielić się winien od władzy wykonawczej, która powinna spoczywać niepodzielnie w rękach rządu w granicach ustaw i budżetu. Nie zagarniać prawa rządu, ale strzec swolich; nie uchwalać ustawy ramowe, nie szafować pełnomocnictwami, brać na siebie odpowiedzialność za swe uchwały i nie podkopywać swych powagi przesuwanem swę odpowiedzialności na prezydenta czy rząd! Ostatecznie Sejm ponosi w opinii publicznej odpowiedzialność za czynione dokonania przez prezydenta i rząd na podstawie udzielanych im pełnomocnictw.

Przyjazd p. Kemmeryera

Rzeczoznawca amerykański przyjeżdża po raz drugi do Polski. Pierwszy raz przyjechał na zaproszenie ówczesnego ministra skarbu, p. Dziedziuchowskiego i wtedy mówiono, że przyjazd ten nie stoi w żadnym związku z akcją polityczną, że prof. Kemmeryer studiule stosunki polskie dla samych studiów i t. d. Dział już stał się ciałem tegoż i wtedy przyszedł, czego się nie trzymał w ocenianiu tego faktu.

Przedwzrostkiem wiadomo jest, że prof. Kemmeryer nie będzie już — jak poprzednio — badał przez kilka dni, gdyż pobyt jego obliczony jest na 2-3 miesiące. Prof. Kemmeryer wyjeżdża 22 hm. z Nowego Jorku i spodziewany jest w Polsce w początku lipca. Dalej wiemy, że prof. Kemmeryer nie przyjeżdża, jak na poprzedniego swego pobytu, sam, lecz w towarzyszeniu kilku ekspertów urzędowych i prywatnych, t. j. delegowanych przez amerykańskie ministerstwo skarbu i przez bank. Dzięki to czcigłównemu do mł. H. Younga, który w jesieni 1923 przyjechał ze szlabem współpracowników.

Na czym ma polegać misja p. Kemmeryera? Określają się one w następujących kierunkach:

1) Stery miarodajne pragną dać możność w ciągu kilku miesięcy dokładnego i wszechstronnego zbadania naszego życia ekonomicznego i finansowego p. Kemmeryerowi i jego towarzyszyom. Amerykanie będą musieli się wówczas przekonać nie tylko o przyrodzonych bogactwach Polski, lecz będą świadkami naszych dążeń sanacyjnych w dziedzinie gospodarstwa finansowego. Wskłóli rząd w kierunku zrównoważenia budżetu, wreszcie będą mogli stwierdzić niewątpliwie, że Polska pragnie pracy,ładu i porządku. W ten sposób będziemy mogli wejść w bezpośredni kontakt z amerykańskim światem finansowym, celem rozpoczęcia pertraktacji o uzyskanie wielkiej pożyczki na zdrowych zasadach oplat.

2) Stery miarodajne mają zamiar skorystać do pewnego stopnia ze współpracy prof. Kemmeryera i jego towarzyszy w całym szeregu projektowanych zamierzeń.

Jak widzimy, misja p. Kemmeryera zmierza do uatwienia nam zaciągania pożyczki amerykańskiej oraz do uzyskania jego pomocy w pracach sanacyjnych. Co się tyczy pierwszego punktu, to obecna sytuacja uprawnia do większych nadziei, aniżeli istniały w ubiegłym roku. Przedwzrostkiem Sejm dowiódł, że ma najlepsze chęci uerzeczywistnienia jednego z warunków udania się sanacji, mianowicie doprowadzenia budżetu do równowagi. Rozumnie się, że to nie we wszystkich zakładach się na metody, jakich używano do osiągnięcia tego celu, nie zachowywaliśmy się oszczędnie przy redukcji a pominięciem oszczędności wojskowych, w każdym jednak razie dążenia do obcięcia budżetu o 200 milionów istniały. Przypuszczają należy, że i tworzący się obecnie rząd — czy przy pomocy Sejmu czy chwilowo bez niego — będzie kontynuował te politykę równowagi budżetowej, co zresztą obecny minister skarbu p. Czechowicz ogłosił jako jedną z podstaw pracy rządu.

Rzecz jasna, że samo wyrównanie równowagi w budżecie nie wyczerpuje dążeń sanacyjnych, które muszą mieć daleko szerszą podstawę. Przypominając, że załamanie się rządu koalicyjnego p. Skrzyńskiego nastąpiło właśnie na tle nieporozumienia co do metod sanacyjnych, które znalazło swój wyraz w znanym programie sanacyjnym PPS, któremu p. Dziedziuchowski przeciwstawił swój tak zwany program, conajmniej jednostronny

i bez widoków powodzenia. W jakim kierunku przyszy rząd będzie prowadził akcję sanacyjną, ktoż to dziś może wiedzieć, kiedy nawet niewiadomo jeszcze, kto będzie „sanatorem”, t. j. ministrem skarbu. I tu właśnie wchodzi w grę względy na obecność w Polsce prof. Kemmeryera. Nie wystarczy, jak bremi powyższy komunikat, wskazać mu na nasze bogactwa przyrodzone i na możliwości sanacyjne, gdyż starość nie odpowiadałoby dobrze nam, w drugich zaś nie chodzi o sam fakt — niezaprzeczalny — ich istnienia, ale o ich wykonanie.

Prof. Kemmeryer jest uczonym ze szkoły kapitalistycznej w spotegowaniem jej wydaniu, t. j. amerykańskim. Byłoby więc zupełnie naturalnem, że zechce on doradzać naszym czynnikom miarodajnym stosowanie u nas metod amerykańskich, miarkowanych niedostem naszych stosunków do amerykańskich. Mógłby on, dla zwałowania bezbrodną doraźną przedłużenie czasu pracy, albo w jakiegokolwiek formie, co się nam wydaje, „zwiększeniem wydajności pracy”. Kiedy zrozumiemy, że takie zrozumienie sanacji, t. j. jej odcinanie na klasie robotniczej byłoby tosamem do czego u nas nie od dziś dąży Lewiatan bez porady amerykańskich znawców, a wszystko, co pochodzi od Lewiatana, wzbudza słuszną nieufność klasy robotniczej, która już niejednokrotnie w ciągu ostatnich lat musiała odparać zamachy z tej strony. A niebezpieczeństwo tego rodzaju nie jest fantazją wobec tego, że — jak powyższy komunikat głosi — prof. Kemmeryer ma być powołany także do współpracy w całym szeregu projektowanych zamierzeń w związku z sanacją.

Najistotniejszą jednak rzeczą w przyjeździe prof. Kemmeryera jest przyzwyczajanie do niego nadzieja na uzyskanie pożyczki amerykańskiej, przy czym komunikat mówi wyraźnie o „większej pożyczce”. Poprzedni pobyt p. Kemmeryera był — jak zaznaczyliśmy — natury prywatnej i stał w związku z ówczesnem omówianiem zrealizowania mui pożyczkowej u Bankers Trustu na zasadzie zastawu czy wdzierzawienia monopolu tytoniowego. Inną postaci ma obecny przyjazd, jeżeli się zwazy, że jest on poniekąd związany z amerykańskim ministerstwem skarbu, które wprawdzie samo pożyczek nie udziela, ale ma wpływ na podobne transakcje banków w tym stopniu, że samo jego zainteresowanie się znakomicie polepsza szanse otrzymania takiej pożyczki.

Nie wiemy natomiast, jak daleko doszły już wtępne układy, a temuiel jakże będzie ostatecznie stwierdzenie tego, co prof. Kemmeryer u nas zobaczy. W każdym razie dobrze jest, że sprawa przybrała żywsze tempo, że coś się robi.

SKŁAD MISJI PROF. KEMMERYERA

Skład misji prof. Kemmeryera jest następujący: bankowca Broderick; wiceprezes banku Commerce New-York, podatkovosć, skarbowosć profesor Lutz; rachunkowosć fiskalna Byrne; taryfy celne Eble; organizacja przedsiębiorstw państwowych Wallace Clark; sekretarz misji profesor ekonomii Graham; sekretarz p. Kemmeryera Peter.

PRZYKRY ZAPACH UST

działa odrażająco. Brzydki zabrawione zęby szpica najniekniejsze oblicze. Pierwsze i drugie usunąć natychmiast w sposób zupełnie niekierujący wypróbowana pasta do zębów „CHLORODONT”.

O Wincentym Witosie

Dlaczego rząd Witos'a był prowokacją wszystkich ludzi uczciwych?

Bezpośrednio po powierzeniu przez prezydenta Rzeczypospolitej misji utworzenia gabinetu Witosowski, prezes klubu sejmowego PPS tow. Marek złożył oświadczenie, zapowiadające temu rządowi bezwzględna walkę. Prawie równocześnie w swoim swobodnym wydźwięku, ogłoszonym w warszawskim „Kurierze Porannym”, poddał rząd Witos'a drugocedzącej krytyce marszałek Piłsudski. Ze oświadczenia reprezentanta PPS i opinia Józefa Piłsudskiego, nie były ani trochę fraszkami — wykazywały to wypadki miały. Ponieważ jednak Witos zmierzony w chwili obecnej z powierzchni życia państwowego nie będzie zapewne znać swojej kariery za skończoną, nie od rzeczy będzie dać tutaj jego sylwetkę, skreśloną na rok przed jego ponownym dorwaniem się do władzy. Charakterystyka ta pozwoli nam w całej pełni zrozumieć powody, dla których PPS wypowiedział mu walkę bez pardonu i dlaczego rząd jego musiał być rekawicą, rzucaną wszystkim uczciwym ludziom w państwo.

Oto co pisał o Wincentym Witosie poseł Antoni Anusz po upadku jego pierwszego rządu w roku 1923.

„POLITYKA — TO ŚWINIA”

Chcąc zająć stanowisko prezesa Rady ministrów, Witos uruchomił cały aparat środków, jakimi rozporządzał przy swych rozległych wpływach, nie krapując się żadnymi skrupułami, zgodnie z wyznawaniem przez siebie przekroczeniem, że „polityka — to świnia”.

Przekroczenie to w praktyce prowadziło do kapitulowania sobie ludzi i wciągania w orbitę własnych widoków droga techniczna ich chciwości i próżności”.

Kolo Witos'a skupiała się cała falanga młotów i haczyków politycznych, wprowadzających do naszego życia państwowego nieznaną przedtem praktykę korupcji i karjerowiczostwa. Przedtem — u przodu swojej kariery — Witos trzymał na wodzy te słabe strony swojej natury. W miarę jednak jak drażniony w swej dumie, rozpięzany niewolnicami władzy, zaciął swój własny krytycyzm, porwał się zacząć jakiegdyś po równo polityczny coraz niżal w odcieku moralnego upadku.

Ten bystry dawniej i żądny wiedzy samouk, stracił wszelką ochotę do rozwijania przyrodzonej zdolności. Słera jego zainteresowań były raporty i informacje o przebiegu wicew, a odcienie jego stanowił niemal wyłącznie agitatorzy partyni i różnego rodzaju sporyściacy tyłowi, którzy się niejednokrotnie okazali pospolicymi alerzystami.

Nie też dziwnego, że ten upadły człowiek wydzignięty pospolitemi szlachetkami na stanowisko prezesa ministrów, stał się niejako centralnym ośrodkiem gangreny niszczącej organizm państwa.

Jeżo to osoba — pisze dalej poseł Anusz — zaważyła na charakterze gabinetu w tym sensie, że uczyniła zeń gabinet prywatny. Był to gabinet zbogacających parwenizów, którzy na stanowiskach ministrów nie umieli być niczem więcej, jak dorabiającymi się w dalszym ciągu przemysłowcami i handlowcami. Miarą walki moralnej tego rządu jest ten miedziak, który otrzymał Polskę darmo i w tej darmie otrzymanej Polsce tak dobrze potrafił chłodzić kolo swych własnych interesów, że w krótkim czasie zrobił olbrzymi majątek, a jako minister w gabinecie Witos'a tak gorliwie bronił dobra państwowego wobec zagranicznych kapitałów przy likwidacji Zarządu Państwowego nad Zakładami Żyrdarowskimi, że gdyby w ten sposób postąpił odpłacając przez niego pieniężnie w stosunku do jego własnego miotła, toby go z całą pewnością potraktował jako złodzieja lub kretyna.

Nie musimy chyba dodawać, że mowa jest tutaj o żydowskiem ministrze Józefie Kucharskim. W dalszym ciągu obrażając niszczycielską robotę Witos'a stawia poseł Anusz — jak się okazało słusznie — niepokojące pytanie: „czy niesławny upadek jego gabinetu zdoła nam wstrząsnąć do głębi i zmusić nie tylko do rewizji metod postępowania, ale przede wszystkim znieść i ideę? Przebieg wypadków pokazał, że nie.

WITOS POZOSTAŁ SORA

Z drogi rząd obranej nie zawrócił. Obledna żądza władzy pchnęła go ponownie w grę polityczną, z której wyszedł — prezydentem ministrów! Tym razem na szczęście nie na długo. Stanowczy oddech klasy robotniczej, zbrojna interwencja woj-

ska usunęła go z areny życia politycznego.

Czy na zawsze?..

Wartość ujemna

Dwa lata temu pisał o Witosie poseł Anusz:

W dzisiejszej fazie swego rozwoju Witos jest siłą nieuduchowioną, jest wartością ujemną. Jest to polityk zmanierowany i wykołojony. Takim, jakim jest Witos dzisiaj, jest on czynnikiem rozkładowym.

Słowa te wypowiedziane publicznie, podpisane przez poważnego parlamentarzystę, miały na celu ostrzeżenie społeczeństwa przed niebezpieczeństwem, jakie dla państwa przedstawiał wypływowy i sprytny przwódcą „Piasta”. Miały być przestrożką, wypowiedzianą bez gniewu i uprzedzenia w imię interesu ogółu. Niestety nie spełniły swego zadania. Ta „wartość ujemna”, ten „polityk zmanierowany i wykołojony”, ten właśnie „czynnik rozkładowy” został powołany do kierowania państwem.

Cóż wówczas, że wszyscy ludzie uczciwi uznali to za prowokację?

Czy zastanowili się nad tem ci, którzy przepowiednie tej „wartości ujemnej” uważają za cios zadany interesom państwa?

UWAGI

Potrzeba im pieniędzy, więc straszą bolszewizmem

Chłena zaczyna znowu operować rzekomo grobą komunizmu w Polsce. Komunizm ten ma się narodzić z PPS, z której w najbliższym czasie, zdaniem chłenów, wszyscy robotnicy udekną do partii komunistycznej.

Tyle razy przepowiadano już koniec naszej partii, a jednak jest ona wciąż najbardziej zwiartą i solidarną partią polityczną w Polsce! Przed każdym kongresem partynim wyszły: nasz nieprzyjaciół i „przysiędli” zapowiadają rozłam w PPS — ale kończy się zawsze na zawiedzionych nadziejach naszych przeciwników...

Jednocześnie prasa chłenińska rozpoczyna uporczywe wiadomości o rozruchach chłopskich, które mają być zapowiedzią przewrotu bolszewickiego.

I jak „Rzeczpospolita” z dnia 3 bm. zamieściła na pierwszej stronie alarmujące wiadomości o rzekomych rozruchach chłopskich. Według tych wiadomości, ludność wiejska w województwie kieleckim zabrała się do wyrębu lasów państwowych i prywatnych oraz dokonała napadów rabunkowych w sześciu dworach. W województwie lubelskiem według tych samych wiadomości „Rzeczpospolita” miała również dokonać do okoliczności, po wsiach, do rabunków po dworach i do karmych ekspedycji wojskowych dla poskronienia rozgiewanej ludności.

Jak komunikuje prezydium Rady ministrów, wszystkie te wiadomości są nieprawdziwe. Ministerstwo spraw wewnętrznych otrzymało bowiem z obu województw urzędowe meldunki, stwierdzające całkowitą spokój.

Nadto zmuszona była „Rzeczpospolita”, w myśl przepisów prasowych, do zamieszczenia sprostowania piosła Jana Dziaducha, który — według organu Korfanteo — miał być sprawcą rozruchów w Lubelskiem. Poseł Dziuch pisze:

„Stwierdzam, że wiadomość ta jest niegodna z prawdą. W okręgu, z którego otrzymałem mandat panuję zupełny spokój i ani w tym, ani w żadnym z sąsiednich okręgów wyborczych rozruchów nie było”.

Tak się rzecz ma z rzekomymi rozruchami chłopskimi. Zaś co do robotników, to całkowicie zgodzić się z opinią „Głosu Narodu” (nr. 124), która po niedawnym wieściu piosła Sochockiego w Krakowie pisał, że „żaden ze zdrowo myślących robotników nie solidaryzuje się z antypaństwową akcją prowodyrów komunistycznych”.

Słusznie! Wszyscy zdrowo myślący robotnicy stoją wiernie pod sztandarem PPS.

Lerenda o niebezpieczeństwie komunistycznym potrzeba jest chłeniście... zdobycia środków pieniężnych na swą agitację od strowolnych kapitałistów i obywateli. Główny organ endecji, „Gazeta Warszawską Poranną”, codziennie drukuje apel do składania datków na cele Związku Ludowo-Narodowego, którego zadaniem

„wymagać skupienia wszystkich sił do walki z zestrojem, który się w Polsce szerzy. Trze-

ba organizować zwaite szeregi obrony narodowej przeciwdziałac agitacji wyrowolowej itd.”

Czego jak czego, ale pomyslowidło trudno odmówić Chłenie. We ona, jakim argumentem przemówić do tych, których interesów broni. Wola ona do klas posiadających: Dajcie pieniądze, płacicie, bo inaczej — czeka was bolszewizm! I obszarny placą...

— 000 —

Gdzie Rzym, gdzie Krym?

Przed niedawnym czasem tłumili „Kurier Poznański” swych czytelników fanatycznymi rezolucjami jakiegolwiek uczestnika bójów i brygad! „i, człowieka swego czasu bardzo bliskiego Piłsudskiemu”. Tajemniczy ten osobnik zapewniał, że Piłsudski i Lenin, byli przyjaciółmi (zapewne też z przyjaciółmi dla Lenina Piłsudski prowadził wojnę z bolszewikami) i że Piłsudski jest sam bolszewikiem. Oto, co do wierzenia swym czytelnikom podawał „Kurier Poznański”:

„...informator nasz wyraża swe najcięższe przekonanie, że Piłsudskiego z bolszewizma do dziś łączy jaine więzy. W bledzie są ci, co sadzą, że zamach swój Piłsudski wykonał za to pieniądze angielskie. Zamach jest robota komunistyczna, lid, itd.”

Teraz zaś znalazł sobie „Kurier Poznański” innego informatora, rzekomo członka Wydziału II-go szlachu generalnego, który zapewnia, że Piłsudski „chce zmilitaryzować Polskę do gruntu, zbroić naród...”

— Cóż na to powie zagranica?

— Zagranica da pieniądze. Zwłaszcza Anglia. Zna pan te pioski o poparciu Anglii. Prawdy w tem niema, ale Anglia patrzy przychylnie na front antyrosyjski. Pójdziemy znnowo do Dniepru, na Kłów...

Biednemu „Kurierowi Poznańskiemu” pomieszało się w głowie i teraz wszystkie jego „wiarodigne informacje” trzymają się razem kupy.

Raz, że Piłsudski, to przyjaciel bolszewików i komunista. Drugi raz, że jest wrogiem bolszewizmu i chce wojny z Rosją.

Znacie przyslowie ludowe? „Kozo Pan Bóg chce pokarać, temu rozum odbić”. Za grosz sena niema w tym wszystkim, co wypisują gazety chłeno-Piasta-NPR.

Dalszy spór o Bnińskiego

ENDECKIE CHWALBY

W endeckim „Kurierze Poznańskiem” znajdujemy opis zgromadzenia endecckiego, na którym między innymi przemawiał poseł Seyda.

Otóż „jak pisze ów dziennik — „uchuceni o-klassami” przyjęło oświadczenie p. posła Seydy, że Związek Ludowo-Narodowy świadomie wysunął kandydatę wojewody poznańskiego, Adolfa Bnińskiego, jako symbolu Polski praworządnej i patriotycznej”.

W podobnym duchu pisze tygodnik endecki — „Myśl Narodowa”, że Związek Ludowo-narodowy, klub chłreściastko-narodowy i chłreściastka demokracja ze swej strony oddały głosy na wórowego wyrocznia ducha praworządności, zasługowego wojewody poznańskiego, Alfreda (sk) Bnińskiego”.

O „zasługach” p. Bnińskiego w podocypanu separatyzmu poznańskiego, pisaliśmy, a także o tem, jakie on ma prawo do symbolizowania patriotyzmu. W tym wypadku na podstawie świadectwa prasy łódzkiej, czyli pochodzącej z miejsca, gdzie p. Bniński fmgował za okupacji, jako polycynny żrudek pruski.

Wbrew tym głosom senator ósemkowy, p. Kłowski, twierdzi, że p. Bniński był bardzo laskawym dla ludności... Odbyna nawet tak było, to z prezydu pruskiej policji okupacyjnej nie wiedzie droga do prezydenty Rzeczypospolitej polskiej.

W dodatku, jakby na uragowskiu. Łódź jest tak blisko Warszawy, a przeszłość w tym wypadku też była niedaleka...

Wiedzą, gdy się nawet wybiera kandydata na prezydenta — trzeba się starać o osobę, nie budząc takich wątpliwości, choćby się chciało te osobę wynagrodzić za jej późniejsze usługi dla swej partii.

Z najwyższej godności w kraju nie można robić, choćby w projektach tytko, bezceremonialnej gratyfikacji.

**ROZPOWSZECZNIACIE
„NAPRZÓD”!**

Poznań przeciw separatystom

(Telefoniem od korespondenta „Naprzodu”)

Warszawa, 8 czerwca.

„Przegląd Poranny” podaje szczegóły wielkiego wiecu, który odbył się w Poznaniu w obecności kilku tysięcy osób z wawurk naukowych i inteligencji. Przewodniczył redaktor „Przeglądu Porannego”. Głównie przemówienie wygłosił gen. Ciszak, którego wywody wielokrotnie przerywano okrzykami na cześć marszałka Piłsudskiego oraz prezydenta Mościckiego.

Po przemówieniach wiec uchwalił następującą rezolucję:

1) Zebrani, w dniu 6 czerwca 1926 roku, na wielkim wiecu w liczbie 4000 osób, po wysłuchaniu referatu piosła Ciszaka, stwierdzając, że czyn pierwszego marszałka Polski Piłsudskiego był dzielową koniecznością i działał już uznana przez najwęższą reprezentację społeczeństwa Zrómadoznie Narodowe — koniecznością wywołania sloboty rządu i bezwładem Seimu, oraz powszechnym rozwinięciu mienienia się korupcji i prywaty.

2) Szerokie masy ludu pracującego i inteligencji miasta Poznania widzą w dojściu do władzy marszałka Piłsudskiego zapowiedź lepszego jutra dla siebie i państwa i wyrażają nadzieję, że będzie

wszystko zrobione, aby Rzeczpospolita została naprawiona. Zebrani domagają się, aby władza prezydenta Rzeczypospolitej i rządu została zmocniona, aby nastąpiło należyte rozdzielanie władzy wykonawczej od prawodawczej i aby powzięta została uchwała, rozwiązująca Sejm i Senat.

3) Akcja separatystyczna kół prawicowych naszego województwa nie znajduje najmniejszego odzwidku w szerokiej masach i jako przeciwna interesom narodu i państwa, zasługuje na niepozwolenie i nieopieczanie.

4) Zebrani, zadowolili się do jednolitej Maczy pozwoleniem na rzecz utrzymania jednolici wszystkich kół Rzeczypospolitej, jeśli tego byłoby potrzeba, zarówno wobec zakusów wrogów zewnętrznych, jak i czynników separatystycznych-wywmotowych, wewnątrz państwa.

5) Rząd winien podjąć energiczną walkę z separatyzmem w Wielkopolsce i przystąpić do rozwiązania takich organizacji, jak „Organizacja obrony państwa”, „Legia akademicka”.

6) Wojewoda Białski, który stosował stan wyjątkowy w sposób zbrodniczy na rzecz państwa, winien być odwołany przez rząd ze swego stanowiska.

7) Wice wyzywa do walki z separatyzmą.

Władomości polityczne

CO W ROSJI JEST TAJEMNICA PAŃSTWA
„Krasnaja Gazeta” ogłasza uchwałę rady komisarzy Indowych unił sowieckiej. Uchwala ta postanawia, że jako zdrada tajemnicy państwowej ma być uznane udzielanie informacji w następujących sprawach: 1) informacje natury wojskowej, 2) informacje natury gospodarczej, 3) informacje innego rodzaju.

Do pierwszej kategorii należą informacje na temat siły, składu, uzbrojenia, wyposażenia technicznego i administracji finansowej armii i marynarki, na temat produkcji i stanu finansowego przemysłu wojskowego itd.

Do kategorii drugiej należą informacje o stanie czerwca, zapasach walutowych państwa, operacjach finansowych rządu sowieckiego, a przede wszystkim o działalności komisarzów ludności na polu handlu z zagranicą.

Do kategorii trzeciej należą między innymi państwowe tajemnice dyplomatyczne. W ściśle tajności trzymane mają być wszystkie dane do rokowań i umów rządu sowieckiego z rządami innych państw oraz wszystkie zarządzenia na terenie zagranicznej polityki handlowej.

NOWY RZĄD W SZWECJI

Dnia 7 bm. ukończył swój nowy rząd z p. Ekmannem jako premierem i ministrem finansów. Też sprawą zagranicznych oblał Loesgren. Do rządu weszło 6 prohibicjonistów, 3 liberalów i 3 bezpartyjnych.

TRAKTAT O MOSSUL

Na posiedzeniu Izby gmin podsekretarz stanu ministerstwa spraw zagranicznych Locker Lampson, komunikując o podpisaniu traktatu angielsko-tureckiego, zaznaczył, iż osiągnięcie sukcesu zawieszenia broni w znacznej mierze zmniejszył podjętą przez polityków delegatów obu krajów ujednoliconą w czasie rokowań. Polityka ta przyczyniła się skutecznie do odnowienia tradycyjnej przyjaźni między obu narodami.

NIEPEWNY LOS MAROKKA

„Daily Telegraph” donosi, że jest prawdopodobnie, iż przedsięwzięcie nowej konferencji marokkańskiej, w której wezmą udział Anglia, Włochy, Stany Zjednoczone, Belgia, Holandia i Portugalia. Głównym przedmiotem obrad będą kwestie administracji międzynarodowej strefy Tangeru.

Samowola administracji w zagłębiu dąbrowskim

(Od korespondenta „Naprzodu”).

Sosnowiec, 7 czerwca.

Na niedzielę 6 bm. zarząd zrzeczenia samopomocy pracowników gmin wiejskich zwołał do tutejszej sali teatru miejskiego zebranie naczelników i radnych gmin wiejskich powiatów: będzińskiego, olkuskiego i częstochowskiego. O godzinie 11 posiedzenie zagaliniem zarządu adw. Dunin. — W trakcie przemówienia p. Dunina zawił się na sal komendant policji ze Sosnowca, o Karbowicki oświadczając, że rozwiąże zebranie. Zapytany o powody rozwiązania, odpowiedział, że ich nie pada. Wobec groźby użycia przemocy, p. Dunin rozwiązał zebranie.

Ochecy na posiedzeniu prezes Rady miejskiej Sosnowca, p. Dobrowolski, zaprosił zebranych na poufną konferencję do sali Rady miejskiej w Sosnowcu. Około 70 zebranych zjawili się na sal. W międzyczasie zarząd skominkował się z wojewodą kieleckim p. Manteufflem, który oświadczyl,

iż tem zaidea mogło być tylko nieporozumienie i zaprosił do siebie kierownictwo gządu na dzień 7 bm. Wobec tego p. Dobrowolski zganił poufną konferencję. Przemawiali: p. Wesolowski z Warszawy o pracy dotychczasowej zrzeczeń, p. Szaicholczyk o potrzebie organizacji gmin wiejskich. W dyskusji nad temi dwoma referatami zabrał głos syndyk Związku gmin wojew. śląskiego dr. Kułner, w czasie przemówienia którego zawił się na sal p. Karbowicki, oświadczając, że aresztuje wszystkich zgromadzonych i rozwiąże posiedzenie.

Ulegając przemocy, zebrani na rozkaz p. Karbowickiego ustawili się w szereg i pod konwojem policji, uzbrojonej na bagnety i rewolwery, głównie ulicami miasta odprowadzeni zostali do komisarjatu.

Jak się dowiadujemy, Zarząd zrzeczenia samopomocy gmin wiejskich zwrócił się z zażaleniem na starostę Trzaskińskiego o nadużycie władzy, o najeście domu, ograniczenie swobody obywatelskiej i znieważenie.

Nikczemność endeckiego pisma

ORGAN ST. GRABSKIEGO CHCE DZIAŁAĆ NA SZKODĘ ZŁOTEGO!

W lwowskim „Słowie Polskie” (Nr. 154), znajdujemy artykuł, podany jako wiadomość telefoniczną z Warszawy, pod wielkim dwuspalitowym tytułem: „Masowe wyzywanie się dolar”. Brzmi on:

Warszawa, 5 czerwca. (zo). W dniu wczorajszym Bank Polski w Warszawie i oddziały w innych miastach dał nam, dolarów. Tak wielkiego zakupu Bank Polski już od dawna nie notował, a w dniu dzisiejszym zaofiarowanie wale się nie zmniejszało. Wygląda to na panikę wśród posiadaczy dolarów. Zaczynają naley, że właściwie niema żadnych podstaw do tego spadu. W jakiś czas po przewrocie majowym, kiedy kurs dolaru spadał pisaaliśmy, że działa tutaj jakaś potężna interwencja zakusowa. Dalszy rozwój wypadków zdaje się potwierdzać to przypuszczenie.

Cała ta podła notatka została wydrukowana tłustym drukiem, aby poza masowym tytułem była jeszcze w oczy! Dopóki endecka większość wydawała się miłaniem obelg na marszałka Piłsudskiego i zmyślaniem jakichś drastycznych epizodów, mających kompromitować jego akcję — jest to niewybredny odzew za zamaskowaniem fałszu o chudejki potędze i zrobicie chjeno-piastowego rządu.

Gdy jednak ta większość wywołała separatystyczne gesty w Wielkopolsce, było to już tak potworną robotą podpalaczów, że nawet wybitny profesor endeki musiał przeciwko niej protestować!

A teraz zbrodniczy atak na polską walutę! Nie może przeboleć chjeno, że złoty stanął dziś sil-

nieł, nie stał przed przewrotem za rządów Włosa i endeków. Wice ostrzega posiadaczy banknotów dolarowych, aby nie poddawali się „panice”. Zaręcza, że złoty sztucznie został wyśrubowany!

Nie wiemy, czy ta inspiracja chjenska zdolna jest zawładnąć w jakikolwiek sposób na czarnej giełdzie. Lecz chociażby pozostała bez żadnego wpływu, napietność to lotrostwo należy równie silnie.

Równa kanalia jest np. szpieg, któremu udaje się wyrzucić szkodę swojemu krajowi, jak i ten który, widzieli, posiadał pilność. Sukces lub fiasko w takich sprawach nie zmieniają kwalifikacji moralnej.

W Polsce, której finanse wymagają koniecznej sanacji — tego rodzaju podstępna akcja, wymierzona przeciwko złotemu, mierzy nie w rząd, lecz w państwo, uderza w społeczeństwo, w szerokie masy, dla których spadek złotego oznacza wzrost drożyzny.

I takiej podłości dopuszczają się nie jakiegoś pismko z partikulazur, redagowane przez jakiegoś tłumana, o którymby można powiedzieć, że jest za głupi, aby mógł rozumieć, że i partynia zaciekłości musi w zakresie spraw pierwszej wagi znać jakiegoś kielzno!

Nie, to mamy do czynienia z organem profesora uniwersyteckiego, z organem byłego ministra oświaty i brań parokrotnego ministra skarbu.

„Słowo Polskie” — to organ p. Stanisława Grabskiego.

Nie może się uspokoić endecja, że niedawny wstrząs polityczny, nie niewyjąsiona sytuacja u stern — artykuł „Słowa Polskiego” pojawił się w momencie, gdy rząd prof. Bartla podał się był do dymisji — że takie przewrózom nawet bardziej zwiększa zaufanie w świecie, niż rząd chjeno-Piasta, wypróbowany, jako rząd o zdolnościach... prowokowania!

To źródło jej szat!

— o o o —

ROZMIATOŚCI

JAK SIĘ ROBI CUDĄ? Wszystkie „poboczne” gazy opisywały niedawno, że ukazała się we wsi Ochotnik w pow. radomskim tajemnicza reka, naleyca Jakoby do zmarłego właściciela Milczarka. Reka ta dawała różne znaki i pisała na podamym papierze słówko: Polak, mając co do tej sprawy pewne podejrzenia, zbadala ją gruntownie i oto co się okazało: Milczarkowa, która znajdowała się w kłopotach finansowych, zamieszczała dla cwo „mistyczny” spirytystyczne zjawisko, u miedzianką w lódku, w którym zmarł jej mąż swa szesnastoletnia córkeczka. Ona to, posłusznie spełniając rozkazy matki, reka swa dawała tajemnicze znaki. Nie potrzeba dodawać, że sprytna wdowa pobierała swoje opłaty i licznie zwiedzających ich miedziankę ciekawych gości. Kras temu przydzieli komisja policyjna, która zabrawszy się do zbadania tajemniczego lódka, zmazała w niem szesnastoletnią dziewczynkę. Sprytna oszustkę połączono do odpowiedzialności.

MACDONALD NIE BĘDZIE DOKTOREM UNIWERSYTETU W CAMBRIDGE. Macdonald zerwał gnował z udzielenia nam tytułu doktora przez uniwersytet w Cambridge wobec tego, że wśród profesorów podnoszone były sprzeczny przewy temu uroczonemu przywódcy partii pracy.

PROCES W MOSKIEWIE O PSA. W Moskwie grzebla niedawno pewna stara, pobozna kobieta swego psa, który zdechl. Właśnie przechodził lamiędy robotnik o głowie nabiet teoriami bolszewickim. Zaczął on drwić z kobiety, że tak uroczyście grzebie towarzyszą swego życia i zapytał ją, dlaczego nie zrobia psa pogrzeb religijny i nie zawałala pog. Kobieta odwróciła się i powiedziała karskownie: „Mój pies zostawił mi testament, w którym oświadczył, że jest bolszewikiem i chce mieć pogrzeb bez obrzędów”. Obrzany robotnik wniósł skargę przeciw babie o obraze ustroju sowieckiego. Sędziowie byli jednak zdania, że obrażenie zostali najlepsze uczucia oskarżonej i uwolnili ją od winy i kary.

NOWOŚĆ NA CZASIE! NOWOŚĆ NA CZASIE!

Już wyszła z druku książka tow. posta
IGNACEGO DASZYŃSKIEGO p. l. z

„Sejm, rząd, król, dyktator”

Cena zł. 1,75.

Do nabycia w administracji „Naprzodu”
(Kraków, Dunajewskiego 5)

KRONIKA

Kraków, 9 czerwca.

Zawiadomienie o posiedzeniu
Rady m. Krakowa

Członkowie Rady m. Krakowa otrzymali wczoraj zaproszenia na posiedzenie Rady miejskiej 160 w kadencji XVII, które odbędzie się w piątek, dnia 11 bm. o godz. 5 popołudniu w sali Jęgiellońskiej. Porządek dzienny jest następujący: Odczytanie reskryptu województwa z dnia 2 bm. reaktywującego Radę miejską i wyroku Trybunału administracyjnego o rozwiązaniu Rady m. Sprawozdanie Sekcji prawniczej o powołaniu radców w miejscach w miejsce zmarłych. Wybór Komisji maki dla rewizji przydziału radców m. do poszczególnych Sekcji i Komisji. Podpisany m. Józef Sare, wiceprez. miasta.

— o o o —

Konferencja prasowa w DOK Kraków

Wczoraj o godz. 6 wieczorem odbyła się w gmachu DOK Kraków na Stradomiu konferencja prasowa z nowym dowódcą korpusu krakowskiego, gen. dyw. Wróblewskim. W konferencji wzięli udział red. dr. Beaupre prezes Synd. dzien. krak. i dr. Rostworowski prezes związku dzienn. krak. i red. W. Korolowicz przewodniczący Komisji sprawozdawców, redaktorzy najdłuższych pism krakowskich, a to: red. Emil Haacke („Naprzód”), red. M. Dąbrowski („Kurier Ilustr.”), red. Pochmarski („Nowa Reforma”), red. Matyski („Głos Narodu”), red. dr. Berkehammer („Nowy Dziennik”), wraz z red. Z. Mosiem, delem red. dr. Sperber, szef wydziału prezydenckiego województwa krak. dr. Skarab. — Z zamiaru województwa zawiadomiono dowódcę miasta p. Augustyn, szef sztabu p. Skarab. i szef sztabu p. Skarab.

Do zebranych przemówił gen. Wróblewski, przedstawiając swoje stanowisko i prosząc o nawiązanie kontaktu z wojskiem. Po szerokokomunikacyjnym zaisc majowych wyznać, że wojsko musi być jednolite jako całość i obrona ojczyzny. Wzrost głośników i jasnem, a żołnierskim przemówieniem gen. Wróblewskiego, przyjęciem przez zebranych nader żywiołowe, odpowiedzieli w tonie serdecznym imieniem prasy krakowskiej red. dr. Beaupre i red. Rostworowski.

— o o o —

Wzrost drożyny w Krakowie

Komisja lokalna dla spraw badania kosztów utrzymania w Krakowie, złożona z przedstawicieli rad, organizacji przemysłowych i organizacji robotników, na posiedzeniu w dn. 4 czerwca ustaliła, że w miesiącu maju, w porównaniu z miesiącem kwietniem, koszt utrzymania rodziny parowej, złożonej z 4 osób, zwiększył się o 13,9%.

— o o o —

Stek kłamstw

W „Robotniku” czytamy: „Kłamstwo pospolite! Korfiantem, zwane „Rzeczpospolitą”, świadomie i że o jakimś „przygotowywującym się w PPS z rosnącą szybkością decydującym rozłamie...”

Korfiantka szmata opowiada, że „w ubiegły piątek, jak to dziś wyszło na jaw, grupa posłów socjalistycznych złożyła na rece prezydium klubu wniosek o wykluczenie z partii posłów: Niskiego, Hausnera, Jaworskiego i kilku innych za to, że ci wbrew programowi i intencjom PPS zaangażowali ją w politykę Marsz. Piłsudskiego”.

Korfiantowska „cloaca maxima” kłamstw i fałszów sfałszowała to iżarstwo od początku do końca.

— o o o —

W TOWARZYSTWIE MATEMATYCZNYM (Gołębia 20 II p.) odbędzie się dnia 9 bm. o godz. 19 odczyt prof. Hoberskiego pod tytułem: „O pewnej klasie funkcji nie mierzalnych”.

Mąka potaniała, a magistrat zwleka
z obniżeniem cen pieczywa

Magistrat krakowski komunikuje:

„Z powodu niskiej cen maki przyjmującej miasto zwolnić posiedzenie Komisji do badania cen, które to odbędzie się w najbliższych dniach”. Zaczęły należeć, że magistrat natychmiast winien zwołać komisję cennikową, aby obniżyć ceny pieczywa. Gdy bowiem ceny maki idą w górę, wtedy magi-

— o o o —

ZNIESIENIE CENZURY NOCNEJ. Z dniem wczorajszym została zniesiona wczoraj w nocy cenzura dzienników w prokuraturze krakowskiej, wprowadzona po wypadkach warszawskich. — Dwóch urzędników wojewódzkich, którzy pełnili w tym czasie dyżur w prokuraturze, zostało odwołanych do swych dawnych czynności. Obecnie cenzura jest wykonywana rano.

WYCIĘCZKI W KRAKOWIE. W ostatnim czasie dał się zauważyć w Krakowie wzmożony ruch wycieczek ze wszystkich stron Polski. Wycieczki zatrzymują się w domu noclegowym TSL przy ul. Zadwiniarskiej 1. 12 w Pogórze, skąd pod kierownictwem przewodników zwiedzają zabytki miasta. W ciągu ubiegłego tygodnia bawili w Krakowie wycieczki młodzieży szkolnej z Warszawy, Łodzi, Częstochowy, Lublina, Włda, Poznania, Grudziądza, Białej, Tarnopola i in. Szczególnie licznie przyjeżdżają do Krakowa wycieczki z Górnośląska zarówno dzieci szkolnych, jak i osób dorosłych.

POŻAR W ZAKŁADZIE CHEMICZNYM UNIWERSYTETU. Wczoraj o godzinie 5 popołudniu wybuchł pożar w zakładzie chemii Uniwersytetu Jagiellońskiego przy ul. Jagiellońskiej 22. Ogień zżił się w sal laboratoryjnej na I piętrze, który straż pożarna musiała wygrać na przestrzeni około 2 metrów kwadratowych, przyczem okazała się potrzeba usunięcia kilku desek z powłasy sal II. piętra.

Ogień powstał z powodu wielkiej siły ciepłej, wychodzącej z palników gazowych, używanych przez studentów w sali chemicznej. Od ciepła tego zalała się belka w komnie a ogień przerzucił się na przyległe drewniane szafowania.

Strasza katastrofą po godzinnej akcji ogień zlokalizowała i ugasiła.

WYJASNIENIE IZBY SKARBOWEJ. W tutejszych dziennikach z niedzieli 6 bm. umieszczona była notatka o 47-letnim inwalidzie Franciszku Szerzbierze, który usiłował popełnić samobójstwo z powodu utraty renty inwalidzkiej. Wobec tego Izba skarbowa wyjaśnia, że Franciszek Szerzbiera wyrokem sądu okręgowego krakowskiego w Krakowie z dnia 25 października 1924 Vr. II. 3643/23 za złodziejstwo uszkodzenie cudzej własności i zwalenie ciała szkrany na karcie 8-miesięcznego ciężkiego więzienia z twardym łóżem do miesiąc, w następstwie czego utracił prawo do zaopatrzenia ze skarbu państwa.

WZOROWA KODEKSAKYNIA 4-KLASOWA SZKOŁA POWSZECHNA W KRAKOWIE. Wolska 19, utrzymywana przez I. Kolo Towarzystwa Szkoły Ludowej, przyjmując zgłoszenia na rok szkolny 1926/27, Zakład wyposażony w pierwszorzędne środki naukowe. W godzinach nadobowieszkowych, da języka francuskiego, niemieckiego i muzyki. Za względów nadzwyczajnych, chowawczych ograniczoną liczbę uczniów — poszczególnych klas. Przy szkole ogródek dziecięcy.

KONKURS PRZYZIECIA UCZNIÓW NA KOŁONIE WAK. w Porębie Wielkiej. Wydział „Tow. Kolonii wakacyjnych dla uczniów gimnazjów m. Krakowa” rozpisał konkurs na przyjęcie conajmniej 150 niezamężnych, płynących potrzebujących wypoczynku uczniów do szesnastu w Porębie Wielkiej na czas wakacji. Termin wnoszenia podań upływa dnia 12 czerwca. Blizsze szczegóły ogłoszone są w poszczególnych gimnazjach. Kierownik Kolonii został na ostatnim posiedzeniu jednomyślnie wybrany prof. Władysław Koch.

WYCIĘCZKA NAUCZYCIELSKA. Staraniem sekcji wycieczkowej ogniska nauczycielskiego odbędzie się wycieczka do doliny Bętkowskiej w niedzielę dnia 13 czerwca pod przewodnictwem p. dr. A. Kozłowskiego. Wyjazd do Zabierzowa o godz. 7 rano. Zgłoszenia i informacje do piątku dnia 11 czerwca, 5-7 w Ogólnie.

KRADZIEŻ KUR. Kudelska Helena, zam. przy ul. Bronisławskiej 1. 12 doniosła do policji, że skradziono jej z niezamkniętego kurnika 8 kur.

ZAGINIECIE. Celia Potemschmacher, zam. przy ul. Miodowej 1-6 doniosła do policji, że dnia 10 maja br. wydalła się z domu jej siostra Regina, lat 18 letnia i dotychczas nie wiadomo gdzie przebywa. Powód wydalenia nieznany.

strat w ten sam dzień skwapliwie zwolnie komisji i ustaliła wyższe ceny. Niektórzy zniechęcać cen maki magistrat idzie na ręce piekarzom i odwołuje ze zwolnieniem komisji cennikowej. W interesie więc mieszkańców Krakowa domagamy się natychmiastowego zwolnienia komisji cennikowej.

— o o o —

NABÓŻENSTWA ŻALOBNE ZA ŚP. PUŁK. WIECKOWSKIEGO. Dnia 10 bm. o godz. 9 w kościele Kapucynów odbędzie się nabożeństwo żałobne za duszę śp. pułkownika Wieckowskiego Mieczysława, zmarłego tragicznie w czasie wypadków majowych.

KRWAWA WALKA APASZÓW. Glasman leżak, znany złodziej i awanturnik, zam. przy ul. Józefa 1, 36 wszczął w ulicy Józefa bójkę ze znanym również policji złodziejem Dawidem (Władysławem) Woźniakiem, zam. przy ul. Józefa 1. 27. W czasie bójki Glasman ranił ciężko nożem w brzuch Dawida Woźniaka, którego nogami rat przedostał się stamtąd gwałtownie do spółka św. Łazarza. Bójka powstała na tle osobistych porachunków.

OKRADZONA KASJERKA. Zofia Kraus, kasjerką firmy „Orbis” w Ryńku głównym 1, 34 doniosła do policji, że w czasie wymiany pieniężnicy nieznany osobnik skradł jej z ołenka kasowego kwotę 800 zł. Za owym osobnikiem wszczęto poszukiwania.

ZAMACH SAMOBÓJCZY. Wczoraj wesołowo pogotowie ratunkowe na ul. P. Michałowskiego 1. 16, gdzie 43 letni Jan Pleczara w celu odebrania życia przeżął sobie żyły u obu rąk. Desperata w szpitalu zabrano do szpitala. Powód zamachu samobójczego nieznany.

— o o o —

TEATR I KONCERTY

Z TEATRU IM. J. SŁOWACKIEGO. Pogoda, pełna wesołowego humoru komedia angielska Jerome „Lady Fanny a służba domowa” powtórą na jeannie dziś i jutro, poczem ustąpi miejsca „Świętej Matce” Shawa. Spektakle te uprzątną się natychmiast kolond publiczności po cenach zniżonych do połowy.

WYSTĘP ALEKSANDRA MOISSIEGO. W sobotę 12 bm. ukaze się w teatrze im. J. Słowackiego w otoczeniu zespołu tei sceny Aleksander Moissi w roli Hamleta. Najznakomitszy dzieł tragic scenie niemieckich da poznać naszemu publiczności poraz pierwszy te świetną kreację szekspirowską, w której krytyka podziwiała głębie analizy psychologicznej, połączoną z sugestywną ekspresją liryczną. Moissi zalicza Hamleta do najcenniejszych ról swego repertuaru. Zaczekał na publiczność wyraża się niebawymu opoym na bilet. Hamlet powtórzyć będzie tylko jeszcze dwa razy: w niedzielę i poniedziałek.

TEATR NIEWIAROWSKICH W BAGATELI da je dziś poraz ostatni operetkę Fałfa, „Księżniczka Dolarów” z K. Niewiarowskiej w roli tytułowej. Jutro premiera operetki Kolo „Królowa Nocy”. Jest to jedna z tych nielicznych sztuk, w których piękna muzyka spleta się z wyjątkowo wesołom i do wesołym libretom i sytuacjami pełnymi nieprawdopodobnego komizmu. W niedzielę o godzinie 11:30 drugie przedstawienie dla dzieci z udziałem 10-letniej Heleny Mojczyńskiej i Józefa Redo.

TEATR NOWOŚCI dziś we środę hrana, Grefe d'ancourt'a „Owen i Alenalewa”. W roli Marcjalego Edwina Rewera-Rewski. Jutro premiera krotowichłi Saszy Duryi „Skandal w Monte-Carlo”. Bilety w cenie od 50 groszy do 2 złotych do nabycia w przedsprzedaży, a w dniu przedstawienia od godz. 6 wieczór przy kasie.

„MARIA MAGDALENA”, oratorium J. Massenet'a na sola, chóry i orkiestrę — wykonane zostane staraniem Towarzystwa oratoryjnego poraz pierwszy nitełko w Krakowie, ale w Polsce wogóle. Przygotowania dobiegają końca pod kierunkiem dyr. S. Barańskiego. Koncert odbędzie się w niedzielę 13 bm. w Starym Teatrze o godz. 11 przedpołudniem. W głównych partiach solowych wystąpią artyści opery pp. M. Budziszewska, J. Stenionowska i E. Plonki.

III. WIECZÓR MUZYCZNY odbędzie się staraniem Kola muzykologicznego uczniów UI w czwartek 10 bm. w sali rektorskiej Zakładu chemii UI ul. Jagiellońska 22. Z wieczorem połączony jest wykład prof. Jachimieckiego i poświęcony pieśni nowocześnie: Wofa, Straussa, Debussy'ego i Szymanowskiego, które odśpiewa p. Ludwika Marek-Onyszkiewiczowa. Początek o godz. 7.

Uzupełnienie Rady m. Krakowa

Na wczorajszym posiedzeniu sekcji prawniczej Rady miejskiej uchwalono powołać w miejsce zmarłych radców następujących nowych radców: Wł. Kleinbergera, budowniczego, Franciszka Migdańskiego, majstra murarskiego, dra Alfreda Szajskiego, adwokata, Romana Woczyńskiego, re-

aktora, Karola Sławistkiego, Szulima Piłzela, dra Judo Peipera i Marcello Dutkiewicza. Uchwalono również, że do wyboru prezidenta potrzeba większości, złożonej z radców prawnie pełniących mandaty.

SPORT

KS „TRZEBINIA” — ZWIERZYNIKI KS. 4:3 (0:2) (W Trzebinii). Zawody o mistrz. kl. B przyniosły drugie „Trzebini” zwycięstwo. Mimo znacznego przewagi miejscowych, goście już w pierwszych minutach uzyskali dwie bramki, którym „Trzebina”, mając cały szereg pewnych pozycji pod bramką, z powodu niedostępnosci strzałowej swoich napastników, nie może przeciwdziałać ani jednego punktu. Po przerwie pada trzecia zarazem i ostatnia bramka dla gości, potem do głosu przychodzi miejscowi, których ataki w krótkich odstępach czasu uzyskuje cztery bramki. Gra przez cały czas prowadzona w szaleńcu, temnie, która miejscowi wytrzymali do ostatniej chwili. Stosunek korek 8:3 dla Trzebini. Moralny sukces dla zwycięzcy jest tem większy, iż Zwierzynicki KS wśród krakowskich B-Klas, drużyn dotychczas był niepokonany.

WOJSKOWE ZAWODY SPORTOWE W GARNIZONOWYM STADIONIE SPORTOWYM. Dnia 6 bm. odbyły się zawody piłki nożnej między 1 p. sap. kol. a 5 p. sap. z wynikiem 2:0 na korzyść 1 p. sap. kol. Sędziwa: mjr. Buzyszy z 1 p. sap. kol. W tym samym dniu popołudniem odbyły się zawody piłki nożnej między drużyną 5 go oddz. sz. art. a 5 donem samoch. z wynikiem 1:3 na korzyść 5 donem samoch. Sędziawa: sier. Pa-procki ze szkoły administr.

— 000 —

Z Polski

PRZYJECHAŁ DO WARSZAWY dwulicowa pomorski Wachowicz i odbył dłuższą konferencję z ministrem Młodzieżowiskim.

STRAJK KINOTEATRÓW W WARSZAWIE. — Wobec wysłuch podatków magistrackich do biłefów do kin, Związek właścicieli teatrów świetlnych w Warszawie rozpoczął przed kilku tygodniami akcję, mającą na celu zmniejszenie podatków. Wobec tego, że magistrat nie był skłonny do ustępstw, właściciele kinoteatrów postanowili z 1 czerwca przedsiębiorstwa swe zamknąć. Sprawa ta zainteresował się rząd, który posłał wiarunek, by zatarg został zlikwidowany w drodze porozumienia się Związku z magistratem. Związek przesyłał w konsekwencji tego termin zamknięcia kin na 6 bm. Pertraktacje, prowadzone z magistratem, nie doprowadziły jednak do pomyślnego wyniku. Magistrat zaproponował obniżenie podatku jedynie na okres 3 miesięcy letnich o 25%. Związek teatrów świetlnych odrzucił tę propozycję i tak nie nadająca się do dyskusji i w poniedziałek zamknął 32 kinoteatry w Warszawie, w tym 25 zamknięte. Wraz z zamknięciem kin, około 3.000 pracowników kinowych utraciło pracę, powiększając kadry bezrobotnych. Przez Związek właścicieli teatrów świetlnych, p. Małkowskiego, zwrócił się do ministerstwa pracy i min. spraw wewnętrznych, odwołując się, iż wobec stanowiska, zajętego przez magistrat w sprawie podatku od kin, właściciele nie są w stanie prowadzić dłużej swych przedsiębiorstw i nie mogą przyjąć propozycji magistrackich, które nie odzyski terminu decyzji swej do placu. Kina są już zamknięte i zatarg stał na martwym punkcie.

KORRESPONDENCYJNE KURSY IM. ST. STAZICA W WARSZAWIE. Pierwszy doroczny Zjazd uczestników korespondencyjnych kursów im. St. Stazica odbędzie się w Warszawie w dniach od 12 do 17 bm. Program Zjazdu obejmuje zwiedzanie państwowych pracowni głochozawców i maszynoznawców, państwowych Instytutu meteorologicznego, polskiej kliniki, wycieczkę do pociągów kolejki żelaznych i wozów gospodarskich praktycznych, wreszcie wycieczkę do grobu Stanisława Stazica na Bielany. Bliższych szczegółów udzieli Zarząd kursów w Warszawie ulica Nowy Świat, Nr. 22 m. 34.

WITOS ZAPOWIADA SWÓJ POWRÓT DO WŁADZY. Z Wierchosławia pisał nam: Witos miał w sobotę wiec w Wierchosławiu i na tym wiecu opowiadał, jak ciężkie chwile przeżył w Belwercie. Odwodził, że w Belwercie jest 25.000 faszystów, a w Wierchosławiu musi się organizować, a za rok, to Witos przyjdzie z powrotem do władzy. Jednak ludzie byli niezadowoleni z jego przemówienia, wykrzykiwali w najgłośniejszy sposób pod adresem Witos a nie dali mu mówić.

WIELKA MANIFESTACJA PPS I ZWIĄZKU CHŁOPSKIEGO W RZESZOWIE. — Piszą nam z Rzeszowa: W niedzielę 6 bm. wielki pakt kolejowy o godzinie 11 przed południem wstąpił się szczerze. Wieg zagaił poseł Pilsa, przedstawiając zachowanie się „Piasta” w szczególności Witos. Drugi mówca poseł Socha omawiał stosunki gęsielarskie wśród posłów prawicowych i plastowych. Następnie zabrał głos tow. Krawicz, który w jednych słowach wyłożył żądanie zorganizowanego proletariatu PPS, kładąc nacisk na natychmiastowe rozwiązanie Sejmu i Senatu. Radość z tym duchu chwilało jedynostannie, nadając się do uśmieszku. Z wyjątkiem palnego starosty Spiska i komisarza policji Krupy. Po uchwaleniu rezolucyj, wyruszył potężny pochód przy pięknej pogodzie z muzyką kolejową i czerwonym sztafardem na czele przez ulice miasta pod Kasztany, gdzie przemawiało kilku mówców, między innymi tow. Krawicz, który nawoływał do solidarności i karności nie tylko w czasie wyborów do Sejmu, lecz również do Rad gminnych i obecnie wyborów do Kasy chorych, jako instytucji czysto robotniczej, w której każdy społecznik powinien w rękach robotniczych mieć prawo do udziału. Młokiewicz ruszył już obrzynał pochód i tam został rozłożony. Z okrzykiem „niech żyje rad robotniczo-właścicielski” uczestnicy rozeszli się w spokój.

AMBROŃA, TO NIE TRYBUNA WIECOWA! — Kolejając z Piłsni, pod Tarnowem, zawiadamiają nas, że ks. Józef Boduch, proboszcz w Piłsni, chce kaszanie w dniu 23 maja poświęcić Piłsni, do PPS. W tym celu ma być w Piłsni, do PPS, w takich jak: bandy, drobny, lajaki i t. d. Księża najwidoczniej chcą wszystkich ludzi pracy powągać z kościołów. Ciężkość ludzka jest duża, ale ma też swoje granice, i jeśli tak dalej pójdzie, to kościoły niedługo staną pustką, a księża sobie będą sami politykować na ambonie.

SPROSTOWANIE URZEDOWE. Stosownie do pisma dyrektora państwowego gimnazjum II w Nowym Sączu, proszę o zamieszczenie po myśli § 19 ustawy dyrektora następującego sprostowania artykułu zamieszczonego w Nr. 109 czasopisma „Naprzód” z daty piątek dnia 14 maja 1926 z tytułem: „Matura p. Stanisława Grabiejskiego”. — Nieprawda jest, jakoby w dniu 10 bm. w II gimnazjum pilnował uczniów w czasie matury pisemnej tercjan szkolny na korytarzu; — również nieprawda jest, jakoby odpowiadał maturzystów do ustępu posterunkowi policji państwowej; — na koniec nieprawda jest, jakoby przed przystąpieniem do egzaminu tenże przedstawiciel iadu i bezpożegnstwa publicznego rewidował uczniów, czy nie mają przy sobie t. zw. „bryków”. Natomiast prawda jest, że ani tercjan, ani posterunkowi policji nie dozorował i nie kontrolował maturzystów w gimnazjum państw. II w Nowym Sączu, ani w dniu 10 maja br., ani w którymkolwiek innym dniu matury pisemnej, oraz prawda jest, że nadto przy tej maturze wykonywał zgodnie z przepisami ministerialnymi członkowie komisji egzaminacyjnej. Prokurator przy sądzie okręgowym, w z. Schwarz.

KRAJNA TRAGEDJA W ZENSKA JASŁAWI. W Jasławiu rozegrała się kraja tragedia małżeńska. Mianowicie posterunkowi Jan Dubiel został w czasie swo zamordowany wystrzałem z rewolwera przez żonę. Dubielowie żyli od 5 lat i byli bezdziećmi. Zbrodnia popełniona została podobno na tle erotycznym. Sprawczyni, znana awanturka i kobieta lekkich obyczajów zgłosiła się w 24 godzinach po czynie na policję, gdzie z zima krwią opowiadała o zamordowaniu męża.

KARZ ZA ZŁE OCHRODZENIE SIĘ Z ZOLNIERZAM. Sąd wojskowy w Lublinie wydzielił szereg kar za maltretowanie żołnierzy. Porucznik 43 pułku strzelców kresowych Michał Sztyskiński za zwymsławnia ordynansu osobistego, pobicie go i uderzenie szeregowca Fabjana, skazany został na karę twierdzy 3 miesięcy. Por. II szwadronu O. P. Romualda Jaworskiego, za pchnięcie ułana Kłocha i uderzenie ułana Grzybowskiego i ułana Gojsza trzciną po plecach, ukarano 14-dniowym aresztem domowym. Sierżant 44 pułku Józef Litka, za stosowanie niedozwolonych ćwiczeń wojskowych, skazano na 2 tygodnie aresztu. Kara 6-tygodniowego aresztu spotkała również plutonowego 44 psk. Franciszka Jarca, który uderzył szeregowca Panka.

APEŁ DO WŁADZ SANITARNYCH. Z Żywca dobiega nam: Delina Szynalska się na wypoczynek dla biedniejszej ludności, bo posiada dobre warunki klimatyczne i koję na miejscu. Gminy na zachód od Żywca aż po Zwardów mogłyby letników wiele pomieścić, gdyby władze sanitarne chciały współdziałać, czego od czasów powstania Polski nie robią. I tak: W Rajcu z sanatorium dla pierwszych chorych — wyszczelano do Soly wszelkie nieczystości i stał z kapieli korzystać nie można. W Wiercie. Górce wypuszcza się z chemicznej fabryki tak smrodliwe gazy, że o kapieli nie ma mowy, nie mówiąc o tem, że ongiś rybną Solą nie ma obecnie wcale rybi i tego powodu. Gdyby w jednym i w drugim wypadku pocięły władze sanitarne wyszczelanie nieczystości tylko w czasie większego stanu wody w Sole, co odnośnie do Węg. Górki miało miejsce przed wojną, to przyczyniłoby się to do zdrowotności ludności miejscowej i letników. Jeżeli w państwie naszym „zdrowotność” nie jest dla posad, to mamy nadzieję, że ani nie przetrwa, ani nie ech.

WYMORDOWANIE RODZINY CHŁOPSKIEJ. Warszawskie władze policyjne otrzymały wiadomość o potwornym morderstwie, dokonanej wsi Kucharzowej, odległej o 8 kilometrów od Naselska. Według tej wiadomości około godziny 3 w nocy soltyś wsi Kucharzowej zawiadomił posterunek policyjny w Naselsku o wymordowaniu rodziny właścicielskiej w tej wsi, składającej się z 62-letniej Ewy Piechocińskiej, syna jej z 24-letniego Marjana i córki 22-letniej Walerii Sikorowej. Wszystkich troje znaleziono wśród potoków krwi z rozstrzaśkanymi głowami i odrabianymi toporem nogami. Dotychczasowe śledztwo nie są jeszcze znane. Według przypuszczeń zbrodni dokonano na le rozkazunków majątkowych.

GŁODOWKA W WIEZIENIU BIALOSTOCKIM. W wiezieniu białostockim wybuchła głodówka więźniów politycznych. Żądają lepszego obchodzenia się z więźniami. Ministerstwo sprawiedliwości wysłało delegata dla zlikwidowania zatargu. Wziętówi, sz. w ilości 360, siedzą od 14 miesięcy pod śledztwem pierwszostanem.

— 000 —

Z zagranicą

WYBUCH I JEGO SKUTKI. Drzewo nasączone oliwą, płynące rzeką Manhattan w N. Jorku, zapaliło się. Pożar wtargnął do rur kanalizacyjnych, powodując tamże cały szereg eksplozji, przyczem wiele osób zostało zranionych. Silny nacisk powietrza przewrócił automobile tak, że wśród przerażenia powstała panika, która spowodowała zranienie wielu osób. Policja oraz straż pociągowa zarządziły akcję.

POWÓDZ W RUMUNII. Powódz wyrządziła w rozmaitych częściach Rumunii wielkie szkody. Most kolejowy nad rzeką Milcov zawałił się. Oliary w ludzkiej nie wielkie.

REPERTUAR

TEATR IM. JUL. SZWACKIEGO
Sroda: „Lady Fanny a służba domowa”.
Czwartek: „Lady Fanny a służba domowa”.
Piątek: „Święta Joanna” (gęsy niżone).

TEATR BAGATELA
Sroda: „Księżniczka dolarów”.
Czwartek: „Królowa nowości” (premiera).

TEATR NOWOŚCI
Sroda: „Syn naturalny”.
Czwartek: „Skandal w Monte-Carlo”.

KINOTEATR
Nowości: „Te z zaułka”, dramat, 10 aktów.
Promień: „Zalotny książe”, dramat, 8 aktów.
Reduta: Taniec życia i śmierci.
Sztuka: „Tancerz mojej żony”, komedia erotyczna.
Uciecha: „Pokusy zmysłowej kobiety”, dramat erotyczny, 10 aktów. Ponadto komedia z Zigitto.
Wanda: „Mikłó wykluczona, 9 aktów. Nadto farsa, 5 aktów.
Warszawa: „Czerwony jeździec” z Fern Andra.

Związki i zgromadzenia

ZBRANIE HANDLOWCÓW odbędzie się w sobotę 12 bm. o godzinie 2.30 popołudniu w lokalu Związku zawodowego urzędników prywatnych, ul. Św. Krzyżowska 6, 1 piętro.

CZYTALNIA ROBOTNICZA przy ul. Dunajewskiego 5, II. p. na lewo, zapoznała w dzienniku, tygodniku i miesięczniku otwarta codziennie od godziny 6—8 wiecz., w niedzielę od godz. 9.30—1 godziny popoł. Korzystać z niej mogą bezpłatnie członkowie Org polityczni i Org. zawodowych.

Wydawca: Emi Haecker. — Redaktor odpowiedzialny: Marjan Porczak. — Drukarnia Ludowa w Krakowie, ulica Dunajewskiego 5 (tel. 1310).